

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Vilniaus miesto savivaldybės administracijai

2020-01- 09

Nr. (1.1.53) 10- 127

Į

Nr.

Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai

DĖL SPECIALIŲJŲ KATEGORIŲJŲ ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO

Sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija) gavo informaciją, kad Vilniaus miesto savivaldybės taryba priėmė 2019 m. gruodžio 4 d. sprendimus Nr. 1-303 „Dėl Vaikų priėmimo į Vilniaus miesto švietimo įstaigų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Nr. 1-305 „Dėl Mokesčio už vaiko išlaikymą Vilniaus miesto savivaldybės mokyklose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo tvirtinimo ir vienos dienos vaiko maitinimo normos nustatymo“ ir Nr. 1-306 „Dėl Mokesčio už ugdymą ir kitas Vilniaus miesto savivaldybės meno mokyklose teikiamas paslaugas nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Nr. 1-308 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės nesimokančių ir mokyklos nelankančių vaikų apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – sprendimai), kuriuose reglamentuojamas sveikatos duomenų tvarkymas ir kurie nebuvo derinti su Sveikatos apsaugos ministerija - Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos (toliau – E. sveikata) valdytoja, atsakinga už sveikatos duomenų tvarkymą.

Sprendimais patvirtintuose aprašuose nustatyta, kad:

- jeigu vaikas serga daugiau nei 10 dienų, turi būti pateiktas tai patvirtinantis dokumentas iš www.esveikata.lt svetainės, nepažeidžiant Bendrojo 9 duomenų apsaugos reglamento;

- Mokestis už vaiko maitinimą nemokamas, jeigu vaikas nelanko įstaigos dėl ligos (mokestis nemokamas nuo trečiosios dėl ligos nelankytos dienos) apie ligą informavus ugdymo įstaigą įstaigos nustatyta tvarka ir pateisinus dėl ligos nelankytas dienas per 3 darbo dienas nuo pirmos atvykimo po ligos dienos. Jeigu vaikas serga daugiau nei 10 dienų, turi būti pateiktas tai patvirtinantis dokumentas iš www.esveikata.lt svetainės, nepažeidžiant Bendrojo duomenų apsaugos reglamento;

- Mokestis už ugdymą neskaičiuojama, jei mokinys dėl ligos užsiėmimus praleido daugiau nei 30 kalendorinių dienų iš eilės, iš informacinės sistemos „E. sveikata“ pateikus tai patvirtinanti dokumentą, nepažeidžiant Bendrojo duomenų apsaugos reglamento.

- mokinio, nedalyvavusio ugdymo procese, atvykus į ugdymo įstaigą, jo tėvai (globėjai, rūpintojai) įstaigos nustatyta tvarka privalo klasės vadovui pateikti praleistas pamokas pateisinančią pranešimą (forma pridedama). Mokinui nepertraukiamai nedalyvaujant ugdymo procese daugiau nei 7 darbo dienas tėvai (globėjai, rūpintojai) kartu su praleistas pamokas pateisinančiu pranešimu klasės vadovui pateikia apsilankymą gydymo įstaigoje įrodančius dokumentus (išrašas iš www.esveikata.lt) ir nurodo gydytojų rekomendacijas dėl fizinio krūvio.

Sveikatos apsaugos ministerija, būdama E. sveikatos valdytoja ir sveikatos apsaugos srityje politiką formuojanti institucija, atkreipia dėmesį į šiuos aspektus:

1. Asmens duomenų tvarkymas, nepriklausomai nuo duomenų pateikimo formos ar būdo, turi atitikti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1)

(toliau – Reglamentas) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) nuostatas.

Reglamento 5 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyta, jog asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi (duomenų kiekio mažinimo principas).

Atkreipiame dėmesį, kad E. sveikatoje nėra tvarkomi duomenys apie ligos laikotarpius ar nelankytas ugdymo įstaigoje dienas dėl ligos. Asmens duomenys E. sveikatoje tvarkomi siekiant teikti pacientams su sveikatinimo veikla susijusias paslaugas, identifikuoti pacientus ir sveikatinimo veiklą vykdančius specialistus. E. sveikatoje sveikatos duomenys tvarkomi atskirais gydymo epizodais ir jų sieti su ligos trukme ar pan. nėra galimybės. Todėl kyla abejonių, ar toks asmens duomenų tvarkymas, kai reikalaujama apsilankymo gydymo įstaigoje įrodančių dokumentų (išrašo iš E. sveikatos), nenurodant aiškių asmens duomenų apimčių ir jų tvarkymo tikslų, nepažeidžia Reglamento 5 straipsnio 1 dalies c punkte įtvirtinto duomenų kiekio mažinimo principo ir kitų šiame straipsnyje įtvirtintų asmens duomenų apsaugos principų.

2. Sveikatos duomenys, vadovaujantis Reglamento 9 straipsniu, yra priskiriami specialių kategorijų asmens duomenims, kurių tvarkymui turėtų būti užtikrinta ypatinga apsauga. Jeigu ugdymo įstaiga reikalauja apsilankymo pas gydytoją pagrindžiančio dokumento, tuomet vadovaujantis Reglamento 9 straipsniu, laikytina, kad tvarkomi specialių kategorijų asmens duomenys. Todėl toks asmens duomenų tvarkymas turi būti pagrįstas bent viena teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlyga, nustatyta Reglamento 6 ir 9 straipsniuose.

Atsižvelgiant į tai, kad aptariamam atveju apsilankymo gydymo įstaigoje duomenys priskiriami specialių kategorijų asmens duomenims, jų tvarkymą reguliuojančiai nacionalinei teisei taikomi papildomi reikalavimai. Reglamento 9 straipsnio 2 dalies g punkte numatyta, kad specialių kategorijų duomenis galima tvarkyti, jei tai yra būtina dėl svarbaus viešojo intereso priežasčių, remiantis Europos Sąjungos arba valstybės narės teise, kurie turi būti proporcingi tikslui, kurio siekiama, nepažeisti esminių teisės į duomenų apsaugą nuostatų ir kuriuose turi būti tinkamos ir konkrečios duomenų subjekto pagrindinių teisių ir interesų apsaugos priemonės.

Taip pat atkreiptinas dėmesys į Reglamento 6 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą reglamentavimą, susijusį su Europos Sąjungos valstybės narės teise kaip teisiniu asmens duomenų tvarkymo pagrindu. Pažymėtina, kad tuo atveju, kai asmens duomenų tvarkymas grindžiamas valstybės narės teise, „[t]ame teisiniame pagrinde galėtų būti išdėstytos konkrečios nuostatos pagal šį reglamentą taikomų taisyklių pritaikymui, įskaitant bendrąsias sąlygas, reglamentuojančias duomenų valdytojo atliekamo duomenų tvarkymo teisėtumą, tvarkytinų duomenų rūšis, atitinkamus duomenų subjektus, subjektus, kuriems asmens duomenys gali būti atskleisti ir tikslus, dėl kurių asmens duomenys gali būti atskleisti, tikslo apribojimo principą, saugojimo laikotarpius ir duomenų tvarkymo operacijas bei duomenų tvarkymo procedūras, įskaitant priemones, kuriomis būtų užtikrintas teisėtas ir sąžiningas duomenų tvarkymas.“

Teisės akte, kuriuo įtvirtinamas asmens duomenų teisėto tvarkymo pagrindas numatytas Reglamento 6 straipsnio 1 dalies c punkte, turi būti nustatomas asmens duomenų tvarkymo tikslas. Reglamento preambulės 39 konstatuojamoje dalyje nurodyta, jog visų pirma konkretūs tikslai, kuriais tvarkomi asmens duomenys, turėtų būti aiškūs, teisėti ir nustatyti duomenų rinkimo metu. Asmens duomenys turėtų būti tinkami, susiję su tikslais, kuriais jie tvarkomi, ir riboti pagal tai, kiek jų yra būtina turėti atsižvelgiant į tikslus, kuriais jie tvarkomi. Taigi turi būti užtikrintas teisėtumo, sąžiningumo ir skaidrumo principas, įtvirtintas Reglamento 5 straipsnio 1 dalies a punkte.

Atsižvelgiant į tai, manytina, kad sveikatos duomenų tvarkymo nuostatos sprendimuose turėtų būti peržiūrėtos, vertinant ar toks sveikatos duomenų tvarkymas tikrai yra būtinas dėl svarbių viešo intereso priežasčių ir suderinant šias nuostatas su aukščiau minėtais Reglamento reikalavimais.

3. Sveikatos duomenų tvarkymą ir pacientų teisių gynimą Lietuvos Respublikoje reglamentuoja Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymas, kurio 8 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad „visa informacija apie paciento buvimą sveikatos priežiūros įstaigoje, gydymą, sveikatos būklę, diagnozę, prognozes ir gydymą, taip pat visa kita asmeninio pobūdžio informacija apie pacientą turi būti laikoma konfidencialia“. Šio įstatymo 9 straipsnyje numatyta, kad „be paciento

sutikimo teisės aktų nustatyta tvarka konfidenciali informacija gali būti suteikiama valstybės institucijoms, kurioms Lietuvos Respublikos įstatymai suteikia teisę gauti konfidencialią informaciją apie pacientą.“ Nuostata, „kurioms Lietuvos Respublikos įstatymai suteikia teisę gauti“ reiškia, kad teisinis sveikatos duomenų tvarkymo pagrindas turėtų būti įtvirtintas įstatyme arba tokį įstatymą įgyvendinančiame poįstatyminiame teisės akte. Tačiau sprendimuose nurodyti įgyvendinami teisės aktai nenumato nei teisės, nei pareigos ugdymo įstaigoms tvarkyti sveikatos duomenis mokesčių administravimo ar lankomumo kontrolės tikslais.

Atsižvelgiant į tai, manytina, kad sprendimuose negali būti įtvirtintas teisinis pagrindas tvarkyti sveikatos duomenis ugdymo įstaigose.

4. Vadovaujantis Reglamento 36 straipsnio 4 dalimi, rengiant įstatymo arba poįstatyminio teisės akto, turinčio įstatyminį pagrindą, kuriuo grindžiamos reguliavimo priemonės, susijusios su duomenų tvarkymu, projektą privaloma konsultuotis su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija (toliau – VDAI), t. y. privaloma tokius teisės aktų projektus pateikti derinti minėtai institucijai. Tokiu derinimu siekiama užtikrinti, kad teisės aktu numatytas duomenų tvarkymas atitiktų šį reglamentą, visų pirma būtų sumažintas duomenų subjektams kylantis pavojus.

Teikiant teisės akto projektą derinti VDAI, kartu su teisės akto projektu turėtų būti pateiktas ir poveikio duomenų apsaugai vertinimas, kai jis privalo būti atliktas remiantis BDAR 35 straipsniu.

Nuogaustaujame, kad sprendimai nebuvo derinti su VDAI.

Atsižvelgdama į aukščiau išdėstytus argumentus, Ministerija reiškia susirūpinimą, kad sprendimuose įtvirtintos nuostatos dėl sveikatos duomenų tvarkymo ugdymo įstaigose pažeidžia Reglamento reikalavimus, o sveikatos duomenų tvarkymas įgyvendinant šias nuostatas bus neteisėtas.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

